

УДК 657.1

Микитюк Г. – ст. гр. БОп-41

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МЕТОД БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: СУТНІСТЬ ТА ЕЛЕМЕНТИ

Науковий керівник: к.е.н., старший викладач Кіляр О.Р.

Як відомо, бухгалтерський облік відбиває процеси обміну та розподілу матеріальних благ на різних етапах розвитку людського суспільства, спираючись на закони суспільного виробництва. При цьому основою побудови всієї системи обліку, її вихідним компонентом є метод бухгалтерського обліку.

Вагомий внесок у дослідження методу бухгалтерського обліку та його елементів зробили такі вчені, зокрема, Ф. Бутинець, Т. Малюга, М. Пушкар, Я. Соколов, М. Кужельний, В. Лінник, В. Сопко та ін.

Серед методів бухгалтерського обліку трапляються як загальнонаукові методи, що застосовуються в різних науках, так і специфічні, що притаманні тільки йому. Дискусії щодо визначення та наповненості методу бухгалтерського обліку у фаховій літературі тривають не одне десятиліття. Проте, ще й досі наукою не сформовано чіткого та однозначного розуміння цієї основоположної категорії бухгалтерського обліку. При детальному вивченні в методі бухгалтерського обліку можна побачити його складові — елементи методу. Більшість економістів поділяють думки про існування восьми таких елементів у бухгалтерському обліку: документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція, рахунки, подвійний запис, баланс, звітність. Слід зазначити, що виокремлення згаданих елементів пов'язано з етапністю облікового процесу та всі вони тісно пов'язані між собою. Сутність елементів методу бухгалтерського обліку наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Характеристика елементів методу бухгалтерського обліку

Назва	Характеристика елементів методу бухгалтерського обліку
Документація	спосіб первинної реєстрації об'єктів обліку
Інвентаризація	співставлення даних бухгалтерського обліку з фактичною наявністю об'єктів обліку.
Оцінка	відображення у грошовій формі об'єктів обліку для їх узагальнення.
Калькуляція	грошова оцінка об'єктів, вартість яких може бути визначена тільки після відображення всіх витрат.
Система рахунків	спосіб групування господарських засобів та їх джерел за економічно однорідними ознаками.
Подвійний запис	процес відображення господарських операцій та викликаних ними змін одночасно на двох рахунках бухгалтерського обліку в одній і тій самій сумі.
Баланс	метод групування й відображення в грошовій оцінці на певну дату господарських засобів та їхніх джерел.
Звітність	система узагальнюючих і взаємопов'язаних показників стану та використання основних та оборотних засобів, про джерела їх формування, фінансові результати, напрямки використання прибутку тощо.

За умов використання сучасної обчислювальної техніки всі елементи методу бухгалтерського обліку зберігаються, проте відбуваються докорінні зміни в техніці збирання, реєстрації та опрацювання облікової інформації.

Отже, концептуальними передумовами побудови обліку господарських операцій та процесів є реалізація основних інструментів методу бухгалтерського обліку, які б урахували характерні особливості здійснення даних операцій.